

Pedagogika

Tematické okruhy a doporučená literatura ke státní rigorózní zkoušce.

- 1. Pedagogika jako vědní obor** (vývoj, předmět jejího zkoumání, prameny poznatků, pedagogické disciplíny a jejich zaměření, aktuální otázky a problémy v pedagogice).
- 2. Pedagogický výzkum a jeho metodologické součásti** (výzkumný problém, kvantitativní a kvalitativní orientace výzkumu, validita a reliabilita, metody sběru dat, metody analýzy dat, interpretace údajů).
- 3. Teorie výchovy, vztah výchovy a vzdělávání.** Výchova jako formativní proces, antinomie výchovy, styly výchovy.
- 4. Charakteristika základních trendů proměn výchovy** v historickém kontextu dobových paradigmat (pojetí člověka a výchovy, cíle výchovy). Odrazy dobových konceptů výchovy v současné době.
- 5. Hodnoty a postoje ve vzdělávání. Axiologické dimenze člověka** (hodnota, charakter, ctinnost, potřeba). Hodnoty ve výchově a hodnotová dimenze v kurikulu. Morální výchova: její cíle a metody.
- 6. Škola jako instituce a organizace.** škola a její funkce. Proměna školy v souvislosti s proměnou kurikula a společnosti. Vzdělávací a kurikulární politika. Vzdělávací a školský systém,
- 7. Kurikulum:** kurikulární dokumenty, cíle a obsahy školního vzdělávání a jejich transformace, kurikulární procesy.
- 8. Vyučování** jako didaktická transformace/cyklus pedagogického uvažování a jednání. Aktéři a procesy školní výuky.
- 9. Výukové strategie.** Typy výuky. Pedagogický odkaz J. A. Komenského ve vztahu k současným výukovým strategiím a principům výuky. Výukové metody a formy.
- 10. Učení, jeho výsledky a jejich vliv na žáka. Zjišťování výsledků výuky.** Hodnocení učebního procesu žáků a výsledků žáků – typy, funkce a formy, základní požadavky na hodnocení.

Literatura

- Bertrand, Y. (1998). *Soudobé teorie vzdělávání*. Praha: Portál.
- Dorotíková, S. (1998). *Filosofie hodnot: Problémy lidské existence, poznání a hodnocení*. Praha: UK. (s. 28)
- Gavora, P., et al. (2010). *Elektronická učebnica pedagogického výskumu*. [online]. Bratislava: Univerzita Komenského. Dostupné z: <http://www.e-metodologia.fedu.uniba.sk>
- Janík, T. et al. (2013). *Kvalita (ve) vzdělávání: obsahově zaměřený přístup ke zkoumání a zlepšování výuky*. Brno: MU. (kapitoly 8, 9)
- Kaščák, O., & Pupala, B. (2009). *Výchova a vzdelávanie v základných diskurzoch*. Prešov, Slovakia: Rokus.
- Keller, J., & Tvrđý, L. (2008). *Vzdělanostní společnost? Chrám, výtah a pojišťovna*. Praha: Slon.
- Komenský, J. A. (1948). *Didaktika velká*. Brno: Komenium.
- Kratochvílová, J. (2011). *Systém hodnocení a sebehodnocení žáků. Zkušenosti z České republiky i Evropských škol*. Brno: MSD.
- Kučerová, S. (1996). *Člověk, hodnoty, výchova*. Prešov: Manacom (s. 18).
- Maňák, J., & Švec, V. (2003). *Výukové metody*. Brno: Paido.
- Muchová, L. (2015). *Morální výchova v nemorální společnosti?* Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury.
- Pasch, M. (2005). *Od vzdělávacího programu k vyučovací hodině*. Praha: Portál.
- Průcha, J. (2009). *Moderní pedagogika*. Praha: Portál.
- Skalková, J. (2008). *Obecná didaktika*. Praha: Grada.
- Slavík, J. (1999). *Hodnocení v současné škole – východiska a nové metody pro praxi*. Praha: Portál. Strategie vzdělávací politiky do roku 2030.
Dostupné z: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/strategie-2030>
- Strouhal, M. (2013). *Teorie výchovy: k vybraným problémům a perspektivám jedné pedagogické disciplíny*. Praha: Grada
- Střelec, S. (Ed.). (2004). *Studie z teorie a metodiky výchovy I*. Brno: MU. (s. 136–146)
- Střelec, S. (Ed.). (2006). *Studie z teorie a metodiky výchovy II*. Brno: MU. (s. 109–123)
- Švaříček, R., & Šedřová, K., et al. (2007). *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách: pravidla hry*. Praha: Portál. (s. 12–257).
- Tupý, J. (2014). *Tvorba kurikulárních dokumentů v České republice*. Brno: Masarykova univerzita. URL: <http://www.ped.muni.cz/weduresearch/publikace/pvtp35.pdf>
- Vališová, A., & Kasíková, H. (2007). *Pedagogika pro učitele*. Praha: Grada
- William, D. & Leahyová, D. (2016). *Zavádění formativního hodnocení. Praktické techniky pro základní a střední školy*. Edulab.